Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

ПРОЕКТ!

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ИЗБОРНИЯ КОДЕКС

(Обн. ДВ. бр. 9 от 28 Януари 2011 г., изм. ДВ. бр. 36 от 10 Май 2011 г., изм. ДВ. бр. 45 от 14 Юни 2011 г., изм. и доп. ДВ. бр. 17 от 21 Февруари 2013 г.)

§ 1. В чл. 2 се създава ал. 3:

„(3) При произвеждане на избори по смесена система всеки избирател има право на един глас за избор в едномандатен изборен район и един глас за избор в многомандатен изборен район.“

§ 2. В чл. 5 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Изборите за народни представители се произвеждат по смесена система.“.

2. Създават се нова ал. 2 и ал. 3:

„(2) Тридесет и един народни представители се избират по мажоритарна система на регистрирани в едномандатни изборни райони партии, коалиции от партии или независими кандидати.“

(3) Двеста и девет народни представители се избират по пропорционална система на регистрирани в многомандатни изборни райони партии и коалиции от партии чрез преференциално гласуване.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 4 и в нея думите „четири на сто“ се заменят с „три на сто“, а думите „както и независимите кандидати, получили действителни гласове не по-малко от районната избирателна квота“ се заличават.

§ 3. В чл. 9 накрая се поставя запетая и се добавя „която е неразделна част от този кодекс“

§ 4. В чл. 21, ал. 1 се изменя така:

„(1) Централната избирателна комисия и районните и общинските избирателни комисии при всички видове избори, както и секционните избирателни комисии при избори за президент и вицепрезидент на републиката и за общински съветници и кметове имат печат.“

§ 5. В чл. 25, ал. 1, т. 6 се отменя.

§ 6. В чл. 26, ал. 1 се правят следните допълнения:

1. В т. 16 след думата „определя“ се добавя „и контролира“.
2. Създава се т. 22г:

„22г. изготвя на три (шест) месеца обобщена статистическа информация за промените в данните от регистъра на населението - Национална база данни "Население" относно лицата с избирателни права и я публикува на интернет – страницата на комисията;“.

§ 7. В чл. 26а, ал. 2 думите „да бъде до две трети от“ се заменят „може да надвишава с не повече от една трета“.

§ 8. В чл. 67 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) За произвеждане на изборите по мажоритарната система територията на страната се разделя на 31 едномандатни избирателни района, които съвпадат с многомандатните избирателни райони по ал. 1.

2. Досегашните ал. 2 и ал. 3 стават съответно ал. 3 и ал. 4.

§ 9. В чл. 79 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „и инициативните комитети“ се заличават.
2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Депозитът по ал. 1 за инициативните комитети е 100 лева.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея, в т. 2, б. „а“ думите „една четвърт“ се заменят с „една десета“.

§ 10. В чл. 109, ал. 1 думите „три на сто“ се заменят с „едно на сто“, а думите „5000 избиратели“ се заменят с „1000 избиратели“

§ 11. В чл. 148 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 3:

"(3) Медиите по ал. 1 могат да предоставят и безплатно време за отразяване на предизборната кампания по споразумение между оправомощени представители на медиите и на партиите, коалициите от партии и инициативните комитети, издигнали независими кандидати за народни представители.“

2. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

§ 12. В чл. 165 думите „обща бюлетина" се заменят с „бюлетини и пликове по образец, утвърден от Централната избирателна комисия".

§ 13. В чл. 166 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Бюлетината за многомандатните изборни райони съдържа:

1. наименованието и номера на изборния район;

2. пълното и/или съкратено наименование на партията или коалицията от партии, посочено в заявлението й за регистрация, като абревиатурата за партия се изписва с "ПП", а за коалиция от партии - с "КП";

3. имената на кандидатите от съответната кандидатска листа на партия или коалиция от партии или името на независимия кандидат;

4. квадратче пред името на всеки кандидат за поставяне на знак "Х", отразяващ предпочитанието (преференцията) на избирателя за конкретен кандидат; в това квадратче се изписва и поредният номер на кандидата в листата;

5. празен ред между имената на кандидатите.“

2. Създава нова ал. 2:

„(2) Бюлетината за мажоритарни кандидати в едномандатни изборни райони съдържа:

1. номера на изборния район;

2. квадратче за отразяване на волята на избирателя, в което е изписан поредният номер на партията, коалицията от партии или инициативния комитет, издигнал независимия кандидат;

3. пълното или съкратеното наименование на партията, коалицията от партии;

4. имената на кандидата, издигнат от партия или коалиция.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея думите „ал. 2“ се заменят с „ал. 3“.

5. Досегашните ал. 4, 5, 6 и 7 стават съответно ал. 5, 6, 7 и 8.

§ 14. В чл. 180, ал . 2 думите „за народни представители“ и запетаята след тях се заличават.

§ 15. В чл. 183, ал. 3 се изменя така:

„(3) Двете урни се отварят едновременно след приключване на гласуването и намерените в тях пликове и бюлетини при избори за народни представители или за членове на Европейския парламент от Република България или бюлетини при избори за президент и вицепрезидент на републиката или за общински съветници и кметове се броят заедно.“

§ 16. В чл. 187, ал. 1 се правят следните допълнения:

1. В т. 9 след думите „при избори“ се добавя „за народни представители и“;

2. В т. 14 след думите „при избори“ се добавя „за народни представители и“.

§ 17. В чл. 190, ал. 3 след думите „при избори“ се добавя „за народни представители и“.

§ 18. В чл. 192 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „при избори“ се добавя „за народни представители и“.

2. В ал. 4 думите „народни представители, за“ се заличават.

3. В ал. 5 думите „народни представители, за“ се заличават.

§ 19. Чл. 197а се отменя.

§ 20. Чл. 198 се изменя така:

„Правила за гласуване при избори за народни представители и за членове на Европейския парламент от Република България

Чл. 198. (1) При произвеждане на избори за народни представители и за членове на Европейския парламент от Република България избирателят получава от член на секционната избирателна комисия празен плик за гласуване, след което отива в кабината да гласува.

(2) В кабината може да се намира само един избирател.

(3) Избирателят гласува, като:

1. от модулната кутия взема бюлетината на избраната от него партия или коалиция от партии или за независим кандидат;

2. ако желае, поставя знак "Х" с химикал, пишещ със син цвят, в едно от малките квадратчета пред имената на избран от него кандидат на партия или коалиция от партии, който показва по еднозначен начин неговото предпочитание (преференция) за съответния кандидат;

3. поставя бюлетината за избраната от него кандидатска листа в плика и го затваря;

4. излиза от кабината и пуска плика в избирателната урна;

5. полага подпис срещу името си в избирателния списък.

(4) Вписването в бюлетината на специални символи като букви, цифри или други знаци, както и поставянето в плика на други предмети, освен бюлетината, правят гласа недействителен.

(5) След гласуването избирателят получава обратно документите си и напуска помещението.

(6) Членовете на секционната избирателна комисия и представители на партиите, коалициите от партии и инициативните комитети периодично проверяват наличието на бюлетини за всяка кандидатска листа, когато в кабината за гласуване няма избирател.

(7) Председателят на секционната избирателна комисия при поискване разрешава на застъпниците на кандидатите и на наблюдателите да проверят наличието на бюлетини в избирателната кабина.

§ 21. В чл. 205 се правя следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 след думите „при избори за“ се добавя „народни представители и“, а думите „народни представители, за“ се заличават.

2. В ал. 6 след думите „при избори за“ се добавя „народни представители и“.

3. Алинея 7 се отменя.

§ 22. В чл. 209, ал. 2 след думите „при избори за“ се добавя „народни представители и“.

§ 23. В чл. 214, ал. 2 се изменя така:

„(2) Само един член по решение на комисията има достъп до бюлетините при избори за президент и вицепрезидент на републиката и за общински съветници и кметове и до пликовете с бюлетините при избори за народни представители и за членове на Европейския парламент от Република България под наблюдението и контрола на останалите членове.“

§ 24. Чл. 215б се изменя така:

„Чл. 215б. (1) При установяване на резултатите от гласуването една бюлетина съответства на един глас, който може да е действителен или недействителен.

(2) Гласът е действителен, когато:

1. бюлетината е по установения образец;

2. бюлетината съдържа два броя печата на съответната секционна избирателна комисия, и

3. само в едно от квадратчетата за гласуване за партия или коалиция има поставен знак "Х" с химикал, пишещ със син цвят, който изразява по еднозначен начин вота на избирателя.

4. само в едно от квадратчетата за гласуване от избраната по т.3 кандидатска листа има поставен знак "Х" (преференция) с химикал, пишещ със син цвят.

(3) Гласът по ал. 2 е действителен и когато:

1. в бюлетината има отклонения, дължащи се на дефекти и грешки при производството, или когато върху нея има механични увреждания или зацапвания;

2. поставеният от избирателя знак "Х" с химикал, пишещ със син цвят, излиза извън квадратчето на съответната кандидатска листа на партия, коалиция от партии или независим кандидат, но не навлиза в квадратчето на друга листа;

3. в бюлетината няма вписани специални символи като букви, цифри или други знаци.

(4) Гласът е недействителен, когато:

1. бюлетината не е по установения образец;

2. в бюлетината са отбелязани предпочитания (преференции) със знак, различен от „Х“, и с химикал, който не пише със син цвят;

3. в бюлетината няма поставен знак "Х" с химикал, пишещ със син цвят, в нито едно от квадратчетата за гласуване;

4. има поставен знак "Х" или друг знак с химикал, пишещ със син или друг цвят, в повече от едно квадратче за гласуване;

5. поставеният знак "Х" с химикал, пишещ със син цвят, засяга повече от едно квадратче за гласуване и не може да се установи еднозначно волята на избирателя;

6. само в едно от квадратчетата за гласуване има поставен знак "Х" с химикал, пишещ със син цвят, но с предпочитание (преференция), отбелязано със знак "Х" и с химикал, пишещ със син цвят за друга кандидатска листа;

7. бюлетината не съдържа два печата на съответната секционна избирателна комисия;

8. върху бюлетината има изписани специални символи като букви, цифри или други знаци.

(5) Броят на гласувалите избиратели е равен на броя на намерените в избирателните урни бюлетини.“

§ 25. Чл. 215в се изменя така:

„Чл. 215в. (1) Избирателната урна се отваря, бюлетините се изваждат една по една, поставят се с лицевата страна надолу и се броят.

(2) Когато в гласуването е била включена втора избирателна урна, тя се отваря заедно с първата урна.

(3) Бюлетините се подреждат на купчинки, както следва:

1. купчинка от бюлетини, които не са по установения образец;

2. купчинка от бюлетини с вписани в тях специални символи като букви, цифри или други знаци, с отбелязани предпочитания (преференции) със знак, различен от "Х", и с химикал, който не пише със син цвят;

3. купчинка от бюлетини по установения образец, в които не е отразен със знак "Х" и с химикал, пишещ със син цвят, вотът на избирателя;

4. купчинка от бюлетини по установения образец:

а) с отбелязан вот със знак "Х" или с друг знак и с химикал, пишещ със син или друг цвят, за две или повече кандидатски листи;

б) с отбелязан вот в едно от квадратчетата за гласуване със знак "Х" с химикал, пишещ със син цвят, но с предпочитание (преференция), отбелязано със знак "Х" и с химикал, пишещ със син цвят за друга кандидатска листа или

в) които не съдържат два броя печата на съответната секционна избирателна комисия; тези бюлетини се унищожават с надпис "унищожена" върху всяка бюлетина;

5. купчинки от бюлетини по установения образец с отбелязан вот със знак "Х" и с химикал, пишещ със син цвят, за една кандидатска листа, които съдържат два броя печата на съответната секционна избирателна комисия, както и по чл. 215б, ал. 2, т. 4.

(4) Когато действителността на някой глас е оспорена, след решение на комисията случаят се описва в протокол. Протоколът се прилага към протокола на секционната избирателна комисия, като на гърба на бюлетината се отбелязва номерът на решението.

(5) След преброяване на гласовете бюлетините се преглеждат отново една по една за преброяване на предпочитанията (преференциите) за отделните кандидати на партиите и коалициите от партии.

§ 26. Чл. 215г се изменя така:

„Чл. 215г. (1) Секционната избирателна комисия преброява подадените в секцията гласове.

(2) Броят на недействителните гласове е равен на сумата от броя на бюлетините по чл. 215в, ал. 3, т. 1, 2, 3 и 4.

(3) Броят на действителните гласове е равен на броя на бюлетините по чл. 215в, ал. 3, т. 5.

(4) Броят на предпочитанията (преференциите) за кандидат на партия или коалиция от партии е равен на общия брой на отбелязаните със знак малки квадратчета срещу името на кандидата.

§ 27. Чл. 215д се изменя така:

„Чл. 215д. (1) Всеки екземпляр на протокола на секционната избирателна комисия е на два листа с обособени страници.

(2) На първия лист се вписват общите данни за гласуването в секцията и гласовете за партиите, коалициите от партии и независимите кандидати.

(3) На втория лист се вписват предпочитанията (преференциите) за кандидатите на партиите и коалициите от партии.

(4) Преди попълване на протокола се съставя чернова на два листа, която по форма и съдържание е еднаква с него.“

§ 28. Чл. 215е се изменя така:

„Чл. 215е. (1) След отваряне на избирателната урна и преброяване на гласовете на първия лист в протокола на секционната избирателна комисия последователно се вписват:

1. броят на намерените в избирателните урни бюлетини;

2. броят на недействителните гласове;

3. броят на действителните гласове;

4. броят на гласовете, подадени за всяка партия, коалиция от партии или независим кандидат;

5. броят на подадените заявления, възражения, жалби и взетите по тях решения.

(2) На втория лист в протокола се вписва общият брой на предпочитанията (преференциите) за всеки от кандидатите.

(3) Данните по ал. 1 и 2 се вписват в протокола с думи и числа.“

§ 29. Създава се нов чл. 252:

„Определяне на избраните кандидати от всяка районна кандидатска листа

Чл. 252. (1) При произвеждане на избори за народни представители определянето на избраните кандидати от всяка районна кандидатска листа се извършва според броя на получените валидни предпочитания (преференции) и подреждането на кандидатите в листата съгласно методиката по чл. 26, ал. 1, т. 27.

(2) Предпочитанията (преференциите) за отделните кандидати са валидни, ако броят на гласовете, получени за кандидата, е не по-малък от 5 на сто от гласовете, подадени за кандидатската листа.

(3) Кандидатите по ал. 2 се подреждат според броя на получените предпочитания (преференции), като се започне с кандидата, получил най-висок брой валидни предпочитания (преференции). Тези кандидати се изваждат от кандидатската листа на съответната партия или коалиция от партии и образуват списък А. Останалите в кандидатската листа кандидати запазват първоначалното си подреждане в листата и образуват списък Б.

(4) Когато в списък А има двама или повече кандидати с еднакъв брой предпочитания (преференции), редът им в списъка се определя от Централната избирателна комисия чрез жребий, проведен в присъствието на заинтересованите кандидати и представители на партията или коалициите от партии.

(5) Когато няма кандидати с валидни предпочитания (преференции), избрани са кандидатите по реда, в който са подредени в кандидатската листа.

(6) Когато броят на кандидатите с валидни предпочитания (преференции) е по-малък от броя на мандатите на партията или коалицията от партии, избрани са всички кандидати от списък А. Останалите мандати на партията или коалицията от партии се попълват с кандидатите от списък Б по реда на тяхното подреждане.

(7) Когато броят на кандидатите с валидни предпочитания (преференции) е по-голям от броя на мандатите на партията или коалицията от партии, избрани са първите кандидати от списък А по реда на тяхното подреждане до попълване на всички мандати.

(8) Когато броят на кандидатите с валидни предпочитания (преференции) е равен на броя на мандатите на партията или коалицията от партии, избрани са всички кандидати от списък А.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 30. Техническото изработване и отпечатване на изборните книжа, включително и бюлетините за изборите за народни представители, президент и вицепрезидент на републиката и членове на Европейския парламент от Република България, се осъществява от Българска народна банка.

§ 31. (1) При произвеждане на изборите за народни представители след 2014 г. се създава възможност за електронно гласуване по интернет чрез интернет терминали.

(2) Гласуването по ал. 1 се произвежда в до 20 избирателни секции. Избирателните секции за гласуването се определят от Централната избирателна комисия чрез жребий по приета от комисията методика не по-късно от 5 дни от датата на насрочване на изборите. Избирателите, които участват в гласуването, трябва да отговарят на условията по чл. 3, ал. 2 или 3 и да имат постоянен адрес или адрес на пребиваване на територията на съответната секция.

(3) Централната избирателна комисия получава данни за избирателите по ал. 2, изречение трето от Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" към Министерството на регионалното развитие и благоустройството и уведомява писмено избирателите за предоставената им възможност да гласуват не по-късно от 10 дни от датата на насрочване на изборите.

(4) Избирателите, които искат да гласуват по интернет, подават заявление чрез електронния сайт по ал. 16. Избирател, който е заявил, че ще гласува по интернет, не може да гласува с хартиена бюлетина, освен в случаите по ал. 25 и 29.

(5) Гласуването по интернет е равностойно и се произвежда съвместно с гласуването с хартиени бюлетини въз основа на всеобщо, равно и пряко избирателно право с тайно гласуване.

(6) За гласуването по интернет са задължителни общите изисквания, които се отнасят до гласуването с хартиени бюлетини.

(7) Органите, които осъществяват организационно-техническата подготовка на изборите, включително администрацията на Централната избирателна комисия, провеждат разяснителна кампания по електронното гласуване чрез доставчиците на медийни услуги, както и чрез сайтовете на електронното правителство.

(8) Гласуването по интернет и обработването на данните от него се произвеждат, следят и контролират от Централната избирателна комисия и органа по ал. 13.

(9) Разходите за подготовката и осъществяването на гласуването по интернет и за обработването на резултатите от него са част от разходите за произвеждане на изборите и са за сметка на държавния бюджет.

(10) Резултатите от гласуването по интернет се отразяват по райони, съвпадащи с многомандатните изборни райони при изборите за народни представители.

(11) Гласът на всеки избирател, подаден по интернет, се отчита в района по постоянния му адрес или по адреса на пребиваване в Република България.

(12) Централната избирателна комисия издава и обнародва в "Държавен вестник" методически указания за гласуването по интернет не по-късно от 55 дни преди изборния ден. Указанията се публикуват на интернет страницата на комисията и на сайта по ал. 16.

(13) Към Министерския съвет се създава специализиран орган за техническо осигуряване и технически контрол на гласуването по интернет не по-късно от три дни от датата на насрочване на изборите. При изпълнение на своите функции членовете на органа са длъжностни лица по смисъла на Наказателния кодекс.

(14) Гласуването по интернет се осъществява с помощта на електронни средства за комуникация и обработка на информация, включени в специална техническа система. Разработването на системата е в рамките на системата за обработка на резултатите от изборите. Централната избирателна комисия формулира допълнителни изисквания към апаратната и програмна част на системата. Системата се проектира, осъществява и поддържа по начин, който:

1. осигурява лесен и разбираем достъп до механизмите и начините за гласуване;

2. предлага на избирателите инструкции за действията при гласуването;

3. осигурява служебна връзка с регистъра за гласуване по интернет;

4. гарантира, че само лицата, които отговарят на условията по ал. 2, изречение трето и са надлежно регистрирани, могат да гласуват;

5. гарантира, че гласуващите избиратели няма да имат допълнителни разходи извън обичайните разходи за комуникация по интернет;

6. осигурява надеждна и бърза идентификация на самоличността на избирателите;

7. осигурява еднаква по обем и качество информация за всеки от участващите в изборите политически субект;

8. гарантира тайната на гласуването и съответно на свободното волеизявление на избирателите;

9. предотвратява в максимална степен купуването и манипулирането на гласове, както и всяко друго нерегламентирано влияние върху изборния процес;

10. предлага в ясна и различима форма възможностите за гласуване за различните политически субекти;

11. осигурява възможност за лесна навигация на потребителския софтуер и в частност на електронните бюлетини;

12. не изисква от избирателя специални умения извън необходимите за използване на интернет терминали;

13. позволява използване на стандартни интернет браузъри, включително на техни по-стари версии;

14. осигурява възможност за подаване на гласа за не повече от 5 минути;

15. гарантира, че всеки избирател подава само един глас и че всеки глас се съхранява и преброява точно един път;

16. съответства на най-висок ISO стандарт за качество и устойчивост на използваните апаратни и програмни средства;

17. осигурява максимална надеждност срещу външни смущения и неразрешен достъп, включително срещу хакерски атаки;

18. в случай на прекъсване на изборния процес поради възникване на непреодолими външни обстоятелства, съхранява данните от гласуването и позволява продължаването му след отстраняване на тези обстоятелства;

19. позволява обобщаване на резултатите и изпращането им в електронен вид на Централната избирателна комисия веднага след приключване на гласуването;

20. осигурява цялост и секретност на прехвърляната информация чрез криптиране на данните и защита на комуникационните връзки;

21. поддържа електронен дневник на изборния процес с отбелязване на всички възникнали особености и отклонения от предвидения режим;

22. гарантира лесна поддръжка на апаратните средства и бързо отстраняване на възникнали технически неизправности;

23. позволява наблюдение на изборния процес от страна на независими упълномощени органи;

24. позволява одит и проверка от страна на упълномощени органи.

(15) При гласуването по интернет избирателят прави своя избор чрез електронна бюлетина, реализирана върху визуален, аудио или тактилен терминал. Бюлетината предоставя възможност да не се избере политически субект, участващ в изборите.

(16) Не по-късно от 7 дни от датата на насрочване на изборите органът по ал. 13 открива електронен интерактивен сайт за регистрация и гласуване на избирателите, заявили желание да гласуват по интернет, както и за предоставяне на информация във връзка с това гласуване. Сайтът съдържа информация за необходимите действия при интернет гласуването, като изрично се посочва, че е забранено използването на прокси-сървъри. Сайтът предлага еднаква по форма и балансирана информация за участващите в изборите политически субекти. Сайтът позволява гласуване по интернет в период с продължителност 72 часа, който изтича в 21.00 часа в деня, предхождащ изборния ден на територията на страната. В период 30 дни след приключване на гласуването в страната сайтът предлага информация за резултатите от изборите.

(17) Избирателят по ал. 2, който желае да гласува по интернет, заявява това чрез сайта по ал. 16 не по-късно от 25 дни преди изборния ден, като посочва име, единен граждански номер, пощенски адрес, електронен адрес и телефонен номер, както и други начини за комуникация.

(18) Избирателят посочва желания от него начин за получаване на паролата за гласуване:

1. чрез препоръчано писмо на посочен от него пощенски адрес;

2. лично чрез общинската администрация по постоянния му адрес или адреса му на пребиваване.

(19) Избирателите декларират, че:

1. ще гласуват само в условията на ал. 1;

2. няма да използват прокси-сървъри;

3. няма да гласуват в избирателни секции, освен в случаите по ал. 25 и 29.

(20) Информацията по ал. 17 се обработва и съхранява при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни.

(21) Не по-късно от 12 дни преди изборния ден Централната избирателна комисия изпраща на Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството данните за избирателите по ал. 17. В избирателните списъци в полето за подпис на тези избиратели служебно се отпечатва текстът "гласуване по интернет", или съкратено "ГИ". Тези избиратели не могат да гласуват в избирателни секции, освен в случаите по ал. 25 и 29.

(22) В срока по ал. 21 Централната избирателна комисия изпраща на Министерството на външните работи списък с имената на избирателите по ал. 17. Тези избиратели не могат да гласуват в избирателни секции в чужбина, освен в случаите по ал. 25 и 29.

(23) След получаване на заявлението по ал. 17 органът по ал. 13 проверява дали заявителят отговаря на условията по ал. 2, изречение трето съгласно подадената му от Главна дирекция "Гражданска регистрация и

административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството информация. Органът по ал. 13 може да поиска от заявителя допълнителна информация чрез посочените от него средства за връзка.

(24) Когато се установи, че заявителят отговаря на условията по ал. 2, изречение трето, органът по ал. 13 издава парола за гласуване. Паролата е 10-знаков код, съдържащ букви, цифри и специални символи. В случаите по ал. 18, т. 1 паролата се изпраща с препоръчано писмо в двоен запечатан плик на пощенския адрес, посочен от избирателя, не по-късно от 20 дни преди изборния ден. В случаите по ал. 18, т. 2 паролата се изпраща в двоен запечатан плик на общинската администрация не по-късно от 18 дни преди изборния ден. Незабавно след изпращане на паролата органът по ал. 13 уведомява за това заявителя чрез електронния му адрес, по телефон, по факс или по друг посочен от него начин.

(25) Избирателите по ал. 17 имат право да се откажат от гласуване по интернет. Избирателите заявяват отказа си чрез сайта по ал. 16, като удостоверят самоличността си с единния си граждански номер и с получената по ал. 18 парола, не по-късно от 12 дни преди изборния ден. Избирателите, които са се отказали да гласуват по интернет, възстановяват правото си да гласуват в избирателната секция по постоянния си адрес или адрес на пребиваване, като текстът по ал. 21 се заличава служебно. Имената на избирателите се изваждат от списъка по ал. 22.

(26) Органът по ал. 13 създава и поддържа регистър на избирателите, заявили желание за гласуване по интернет. В регистъра се отбелязват и гласувалите по интернет избиратели.

(27) Гласуването чрез сайта по ал. 16 включва следните етапи:

1. избирателят влиза в електронния адрес на сайта;

2. избирателят въвежда единния си граждански номер като потребителско име и използва паролата по ал. 24;

3. в случай на три неуспешни опита за идентификация достъпът до системата за този потребител се прекратява за един час, като прекратяването не се отнася за съответния IP адрес;

4. след успешна идентификация по т. 2 избирателят получава електронна бюлетина, която съдържа същите варианти за гласуване и е проектирана по същия начин както хартиената бюлетина, като е предвидена възможност да не се гласува за нито един от участващите в изборите политически субекти;

5. след като избирателят направи своя избор, системата изисква потвърждаване на избора;

6. избирателят може трикратно да промени избора си, като след всяка промяна се изисква потвърждаване на новия избор;

7. след потвърждаване на избора по т. 5 или 6 гласът на избирателя се записва и съхранява в електронна избирателна кутия;

8. след записване на гласа в кутията по т. 7 избирателят получава съобщение за приключване на процедурата по гласуването;

9. след приключване на гласуването информацията за направения избор изчезва от интернет терминала и става недостъпна за следващи потребители на този терминал; заличава се също информацията за самоличността на избирателя и за използваните от него потребителско име и парола.

(28) След като избирателят гласува в условията на ал. 27, достъпът на използвания от него IP адрес до сайта по ал. 16 се блокира за срок два часа. При гласуването не се допуска използване на прокси-сървъри. При опит за гласуване чрез прокси-сървър избирателят получава съобщение за това, като паролата му се блокира за срок три часа. При всеки следващ опит за гласуване чрез прокси-сървър избирателят получава съобщение за това, като паролата му се блокира за срок 6 часа. Избирателят има право да гласува общо три пъти чрез процедурата по ал. 27, като е валидно само последното гласуване.

(29) Когато поради възникнали непреодолими обстоятелства гласуването по ал. 27 и 28 бъде прекратено, Централната избирателна комисия незабавно уведомява за това районните избирателни комисии, които уведомяват секционните избирателни комисии. Централната избирателна комисия незабавно уведомява Министерството на външните работи. Регистрираните за гласуване по ал. 17 избиратели имат право да гласуват в изборния ден в избирателните секции по постоянния си адрес или по адреса си на пребиваване в страната, както и в избирателните секции в чужбина.

(30) Незабавно след 21.00 часа в деня, предхождащ изборния ден, данните от гласуването по интернет се обобщават и изпращат в електронен вид, подписани с електронен подпис, на Централната избирателна комисия.

(31) Данните от гласуването по интернет се отразяват по райони, като се посочва и броят на избирателите, които не са направили избор. Резултатите от гласуването по райони и общо за страната се получават, като се обединят данните от гласуването с хартиени бюлетини и данните от гласуването по интернет.

(32) Текущи данни и предварителни резултати от гласуването по интернет и от гласуването с хартиени бюлетини се публикуват на интернет страницата на Централната избирателна комисия след обобщаването им по райони. Данни от гласуването по интернет за партии, коалиции от партии, инициативни комитети и кандидати не се оповестяват до 21.00 часа в изборния ден.

(33) Централната избирателна комисия може да съобщава данни за броя на избирателите, гласували по интернет, и преди срока по ал. 32.

(34) Окончателните резултати от гласуването по интернет се публикуват, както следва:

1. незабавно след обявяването им - на сайта по ал. 16, на интернет страницата на Централната избирателна комисия, както и на други сайтове на електронното правителство;

2. не по-късно от 30 дни след обявяването им - в специален бюлетин на Централната избирателна комисия и на технически носител.

(35) За целите на гласуването по интернет:

1. "електронно гласуване" е гласуване, при което на определен етап от подаване на гласа избирателят използва електронно устройство;

2. "електронна бюлетина" е електронен модел върху визуален, аудио или тактилен терминал на бюлетината за гласуване, съдържащ възможностите за избор при хартиената бюлетина, както и допълнителна възможност да не се гласува за който и да е от участващите в изборите политически субекти;

3. "електронен глас" е защитен и анонимизиран избор на избирателя при електронното гласуване; гласът е действителен, когато изборът е за участващ в изборите политически субект, и е недействителен, когато е избрана възможността да не се гласува за който и да е от политическите субекти;

4. "електронна избирателна кутия" е електронно средство за съхраняване на електронните гласове;

5. "интернет терминал" е устройство за включване в интернет, като настолен компютър, преносим компютър, работна станция, таблет, айфон, смартфон и други; терминалът може да бъде от визуален, аудио или тактилен вид;

6. "парола" е индивидуален 10-знаков код, съдържащ букви, цифри и специални символи, който се използва за достъп и идентификация при гласуване по интернет;

7. "политически субекти" са регистрираните за участие в изборите партии, коалиции от партии, инициативни комитети и кандидати, за които избирателят може да подаде своя глас;

8. "равно избирателно право" при електронното гласуване е равноправният достъп до системата за електронно гласуване на желаещите да гласуват по този начин избиратели, а не непременно на всички избиратели.

§ 32. В Закона за гражданска регистрация (Обн. ДВ. бр. ***67*** от 27 Юли 1999г., изм. ДВ. бр. ***28*** от 23 Март 2001г., доп. ДВ. бр. ***37*** от 13 Април 2001г., изм. ДВ. бр.***54*** от 31 Май 2002г., доп. ДВ. бр.***63*** от 15 Юли 2003г., изм. ДВ. бр.***70*** от 10 Август 2004г., изм. ДВ. бр.***96*** от 29 Октомври 2004г., изм. ДВ. бр.***30*** от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.***48*** от 15 Юни 2007г., изм. ДВ. бр.***59*** от 20 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.***105*** от 9 Декември 2008г., изм. ДВ. бр.***6*** от 23 Януари 2009г., изм. ДВ. бр.***19*** от 13 Март 2009г., изм. ДВ. бр.***47*** от 23 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.***74*** от 15 Септември 2009г., изм. ДВ. бр.***82*** от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.***33*** от 30 Април 2010г., изм. ДВ. бр.***9*** от 28

Януари 2011г., изм. ДВ. бр.*39* от 20 Май 2011г., **изм. и доп. ДВ. бр. 42 от 5 Юни 2012г.**), в чл. 112, ал. 1 накрая се поставя запетая и се добавя „както и на Централната избирателна комисия за постоянното поддържане на актуален списък на лицата с избирателни права.“

§ 33. Този закон влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“

Вносители:

М О Т И В И

към

Законопроект за изменение и допълнение
на Изборния кодекс

Динамичната обществено-политическа обстановка в страната и очакванията за предсрочни избори налагат спешни промени в изборното законодателство, за да се отговори на исканията на гражданското общество.

Като съобразяваме предложенията на неправителствени организации и граждани, предлагаме следните изменения и допълнения, които да гарантират по-широкото представителство на избирателите:

1. Смесена избирателна система със силно застъпен мажоритарен елемент чрез въвеждане на едномандатни избирателни райони и преференция с нисък праг в бюлетините за партиите и коалициите в многомандатните избирателни райони;
2. Облекчени условия за регистриране и участие в изборите на независими народни представители, издигнати от инициативни комитети чрез намаляване на депозита и броя на подписите в подписката за определен кандидат;
3. Намаляване на изборната бариера от 4% на 3% за партиите и коалициите от партии;
4. Включване в Изборния кодекс на методиката за изчисляване на резултатите от гласуването;
5. Промяна в правомощията на компетентните органи относно начина, по който се поддържат избирателните списъци;
6. Конкретизиране на правомощията на ЦИК по контрол над процеса на техническо изработване и отпечатване на изборните книжа, като за национални избори книжата се да се изработват от печатницата на БНБ;

7. Създаване на възможност медиите да предоставят и безплатно време за отразяване на предизборната кампания при наличие на договореност между оправомощени представители на субектите, участващи в изборите и самите медии;

С горните промени се усъвършенстват правилата на Изборния кодекс, което ще допринесе за спазване на демократичните стандарти, повишаване на прозрачността в изборния процес, както и за повишаване на общественото доверие в легитимността на институциите чрез укрепване на връзката между избирателите и техните представители.

Вносители: